

Republika e Kosovës
Republika Kosovo – Republic of Kosovo
Kuvendi – Skupština – Assembly

VI. Saziv

Prolećna sesija

Komisija za ekonomski razvoj, infrastrukturu, trgovinu, industriju i regionalni razvoj

Sednica br. 24/2018

Priština, 12.4.2018, u 09:00 časova

Zgrada Skupštine, sala N-10

Z A P S I N I K

Na sednici su učestvovali: Dardan Sejdiu, prvi zamenik predsednika, Adem Hoxha, drugi zamenik predsednika, Dardan Molliqaj, Mimoza Kusari – Lila, Memli Krasniqi, Bilall Sherifi i Duda Balje, članovi.

Odsutni: Sala Berisha- Shala, predsednica, Hykmete Bajrami i Gani Dreshaj, članovi.

Pozvani - Arsim Janova, v. d. predsedavajućeg borda RUE-a.

Drugi učesnici - Besim Sejfijaj, Selman Hoti, Izet Rushiti, Petrit Pepaj, Fidan Isufi, Ymer Fejzullahu – ZRRE, Dardan Abazi - INDEP; Adelina Hasani - KDI; Arbenita Marmullaku - RTK-Radio, Donila Osmani - Ekonomia Online, Nerënxa Jakupi – Kosova Press, Dorentina Kastrati – BIRN, Liridon Gashi –SEFF, Dora Musa – INDEP i Etleva Malushaj – GDP.

Komisijsko pomoćno osoblje: Armend Ademaj, Muhamet Morina, Besim Haliti, i Veton Raci.

Sednici je predsedavao - Dardan Sejdiu, prvi zamenik predsednika Komisije

Dnevni red

1. Usvajanje dnevnog reda
2. Usvajanje zapisnika sa sednice od 29 i 30.3.2018. godine;
3. Prezentiranje regulativnih parametara Regulatornog ureda za energiju – RUE, putem kojih se određuju prihodi i tarife operatera i zaključne tarife potrošača;
4. Razmatranje Godišnjeg izveštaja Regulatornog ureda za energiju – RUE za 2017 godinu, i
5. Razno.

Predsedavajući je konstatovao da su ispunjeni uslovi za početak rada Komisije i otvorio sednicu prema dnevnom redu.

1. Usvajanje dnevnog reda

Mimoza Kusari – Lila - je naglasila da je radna grupa razmotrila Nacrta zakona o zaštiti potrošača i predložila da u dnevni red uvrsti i razmatranje nacrtu zakona sa predloženim amandmanima radne grupe.

Dnevni red je usvojen uključujući i predlog poslanice gđe Kusari-Lila.

2. Usvajanje zapisnika sa sednice od 29 i 30.3.2018

Zapisnici sa sednica od 29 i 30.3.2018, usvojeni su bez primedbi. .

3. Prezentiranje regulativnih parametara Regulatornog ureda za energiju – RUE, putem kojih se odreduju prihodi i tarife operatera i zaključne tarife potrošača

Predsedavajući - je upoznao prisutne da u sednici Komisije predstavnici RUE-a će podneti tarifnog procesa koji se vodi u RUE.

Ymer Fejzullah – RUE, je predstavljao tarifnog procesa, fokusirajući se na Periodičnom razmatranju drugog regulativnog perioda (PRR 2) za utvrđivanje Maksimalnih dozvoljenih prihoda (MDP) za operatera sistema transmisije (OST), tržišnog operatera (TO) i operatera sistema distribucije (OST). Kao deo ovog procesa, u ime RUE-a podneo je za diskusiju Konsultativne izveštaje za utvrđivanje proseka cene kapitala (WACC), za procenu dugotrajnog života aseta i Izveštaja za redukovanje gubitaka električne energije.

Mimoza Kusari–Lila - pitala je da u okviru efikasnosti godinama, koja je izmena faktora efikasnosti u procesu privatizacije? Da li je predviđen u cilju gubitaka i ova energija, koja se sada snabdeva se od KOSTT-a? termin politički gubici da li je termin koji je korišćen i u Zakonu o energiji, ili ste vi uspostavili da koristite kao termin s kojim se suočavate sada od trenutka ne kontrolisanja distribuiranja električne energije na severu? Gde je tehnička granica, i u kojoj tačci je u izveštaju sa severom Kosova, interesuje me da znam u beogradskom smislu? Tehničke, komercijalne i ukupne gubitke, utvrđivanje regionala na nivou gubitaka, da li nam možete reći specifičnosti gubitaka u regionima?

Arsim Janova - je objasnio što se tiče termina političkih gubitaka, nije termin koji se koristi u zakonu, ali je korišćen u našem žargonu i ove gubitke više mogu uračunati kao komercijalni gubici mada nije 100% adekvatno da se koristi niti kod komercijalnih gubitaka, jer su bile posebne gubitke.

Mimoza kusari – Lila - je dodala da nije u redu upotrebiti termin političke gubitke, jer mi tretiramo sa ustavnim mandatom čitavu teritoriju Republike Kosova, na ravnopravan način.

Ymer Fejzullahu - je naglasio da što se tiče performanse efikasnosti, u vremenu kada je privatizovan KEDS, u tri prve tri godine nije bilo performanse u pogledu efikasnosti, jer je bila

obaveza da ugovorom drži isti broj radnika, dok u dve poslednje godine performansa efikasnosti, nakon smanjenja broja radnika obeležila povećanje za 5%.

Što se tiče gubitaka za sever ne možemo tačno utvrditi, budući da nemamo operatera u tom delu. Naš zadatak je da snabdevamo sa električnom energijom čitavu teritoriju Republike Kosova, na ravноправan način. Od 2 decembra 2017 pa do sada osim što za jednog meseca imali 1 milion € subvencije od Vlade, KOSTT je dobila energiju snabdevajući se od drugih operatora evropske interkonekcije, što se računa da je ne autorizovana energija. Što se tiče tehničkog i komercijalne granice, ističem da je komercijalna granica u Valač, dok tehnička granica je kao što imamo sa svim drugim državama u regionu.

Dardan Molliqaj - je naglasio da sam stekao utisak da RUE više služi privatnim kompanijama, kao što je KEDS, nego građanima. Vaše politike su bile štetne i oštetili porodičnu privrednu u zemlji. Tarife su jednostavne bile su na štetu građana a ne u njihov korist i meni je jasno zašto smo doneli ovu odluku, znači da i služimo kompaniji KEDSS. Da li će biti značajne izmene ili će se nastaviti ovakav rad. Ono što je primećeno je da u godinama pre privatizacije bilo je opadanje gubitaka, dok u posebnim godinama imamo povećanje gubitaka. Kakav je smisao povećanja ovih gubitaka pogotovo tehnički gubitaka. Vi kao RUE, kao regulator ne štitite interes građana i ne menadžirate pravedno.

Arsim Janova - je naglasio da koliko mi štitimo interes građana to je procena svakoga, vi ocenjujete drukčije kao poslanik, drugi poslanik ima drugo mišljenje, građani drukčije. Međutim mi kao regulator treba pored građana da štitimo i licencirane i da nađemo balans, a što se tiče toga, lično se ne slažem sa vašem procenom. Što se tiče tarifa mi smo svedoci da tokom ove godine tokom zime imali smo manji broj žalbi što se tiče faktura.

Dardan Molliqaj - je objasnio zašto nije dao subjektivnu ocenu, cifre su one koje to pokazuju. Vi ističete da je bilo manji broj žalbi za ovu godinu, ali vi niste tu da razmotrite žalbu građana, cena potrošnje tokom ove godine je 30% veća nega u prethodnim godinama, ali je podeljeno u mesecima tokom čitave godine.

Memli Krasniqi - je naglasio da iz lične perspektive, vidim da sa novim tarifama platio sam manje nego u prethodnim godinama. Ne стоји činjenica da građani plaćaju 30% više za potrošenu energiju. Po meni je problem da se napadne privatni sektor jer ja verujem u privatnom sektoru postoji moje ideološko ubeđenje. S druge strane ja se slažem da postoje potrebe za ogromne investicije, ali moramo biti pažljivi da nađemo jednu sredinu i da ne oštećujmo niti građane niti investitora.

Dardan Molliqaj - je naglasio da od 400- 500 hiljada potrošača koliko imamo da govorimo o jednoj analizi jednog potrošača nije realno, tako da vi što ističete to ne stoji. Ovaj izveštaj je izrađen od INDEP-a koji prikazuje povećanje energije na kilovate za potrošače za oko 30%, i to se zasniva i u izveštaju RUE-a. Ja očekujem od RUE da izrade izveštaj i da se potvrđuje činjenično stanje.

Memli Krasniqi, je dodao da što se tiče izveštaja NVO –a može se desiti da za isto pitanje da imamo dva suprotne izveštaja, i ja podržavam 100% jednostavnu tarifu i verujem da je to

realno, čak šta više i razne tarife tokom dana i noći ne bi trebalo biti, jer ne treba imati velike razlike.

Predsedavajući - pitao je predstavnika RUE-a zašto je toliko značajna cena duga? ,

Ymer Fejzullahu - je objasnio da je vrlo značajno zbog činjenice da svaka preduzeća ne po svakoj ceni komplet finansiranje ili jednog dela vrši od sopstvenog kapitala. Međutim svakako to će ulaziti u kredit za kapitalne investicije i na osnovu predloga RUE-a će biti 40% sopstvene investicije, dok 60% finansiranje od kredita.

Predsedavajući - pitao je šta ste uzeli kao osnov za određivanje cene duga?.

Ymer Fejzullahu, je imitacija hartija od vrednosti, koja se kreće od 3.1 do 3.0 i razlika, premija, što na osnovu izveštaja Centralne banke za ovu godinu kreće se od 5.8 do 6.5.

Predsedavajući - pitao je da li je KEDS-a profitabilna kompanija?

Ymer Fejzullahu – je odgovorio da KEDS profitabilna kompanija na osnovu načela koje određuje RUE, toliko kao i svaka druga preduzeća trebalo bi biti profitabilna.

Predsedavajući - da li je vama poznato da u bankarskom sistemu Kosova korporacije sa ovim finansijskim parametrima dobijaju kredit sa 4.7%, privatne korporacije koje dobijaju kredit i da nemaju monopol.

Ymer Fejzullahu – je objasnio da su kratkoročni krediti i da su cifre i zvaničnog izveštaja Centralne banke.

Predsedavajući - je naglasio da dug kojeg RUE –a priznala KEDS-u, predlažem vam da preispitujete, budući da prema informacijama koje sam dobio od Centralne banke Kosova i Komercijalnih banaka na Kosovu i informacije koje imam iz turskih komercijalnih banaka, za kredite koje se daju na dugoročnom nivou, godišnji interesi ne prekoračuju 4.5%, tako da postane preporuka da pozivamo na cenama novca na tržištu. Drugo, mada izgleda da je mali broj, ova beta ekuitet koliko ja znam ima značajnu ulogu. Ova dva veoma značajnih parametara pomeraju se, s toga kosto duga 5.8 neka bude maksimum. Kod efikasnosti vi ste naglasili da 3 godine nismo imali efikasnost zbog toga što smo imali obavezan ugovor da drže broj radnika. Po meni vi efikasnost povezujete sa smanjenjem broj radnika, ne znam koliko ste vi informisali iz 2004. Godine nema povećanje plata u KEDS. Gubici u KEDS-u u 2017 prema RUE treba biti 16.9, realizacija je 22.9 i povećava se kako bi u 2018 padali na 21.9 i u 2019, na 20.9, dok postigne cilj od 16.9 u 2020, ili 13.2 u 2022, koliko je realno ovo čekanje?

Ymer Fejzullahu - je objasnio da na osnovu trenda u prethodnoj petogodišnjici, mi smo rekli da ovo padanje će biti negde oko 1.1% godišnje, ukoliko se to ne realizuje, komplet kosto ove energije zbog ne realizacije cilja snosi investitor.

Predsedavajući - je naglasio da moja preporuka je da početni predlog RUE-a da se ne pomeri jer i tako je ovaj veoma generozan predlog i svako pomeranje od toga dovede nam u situaciju

da pored im implikacijama koje smo imali u tarifama da se stanje normalizuje. Ne postoji nijedna ekonomsko opravdanje za progres od ovih brojeva koje ste vi predložili kao RUE, ukoliko ja kao poslanik mogu da nađem kredit sa nižom kamatom nego što predlaže KEDS i da zahtevamo da se vodi istraga za shvatanje zašto jedan privatni operater i za tržišne cene omogućavamo se da se plaća skuplje.

Nakon debate, Komisija jednoglasno donela sledeći:

Zaključak

Preporučuje se RUE-u da ne povećava regulativne parametre iz početnog predloga RUE-a.

Zbog nedostatka kvoruma, predsedavajući je prekinuo je sednicu.

* * *

Nastavak sednice, dana 20.4.2018, u 10:00, sala N-10, zgrada Skupštine.

Učesnici iz komisije: Dardan Sejdiu, prvi zamenik predsednika, Adem Hoxha drugi zamenik predsednik, Dardan Molliqaj, Hykmete Bajrami, Mimoza Kusari – Lila, Bilall Sherifi i Duda Balje, članovi.

Komisjsko pomoćno osoblje: Muhamet Morina i Veton Raci.

Sednicu je predsedavao - Dardan Sejdiu, prvi zamenik predsednika Komisije.

Predsedavajući je konstatovao da su ispunjeni uslovi za nastavak sednice komisije i otvorio je sednicu prema dnevnom redu.

4. Razmatranje Godišnjeg izveštaja Regulatornog ureda za energiju – RUE, za 2017. godinu

Predsedavajući - je rekao da ćemo nastaviti sednicu sa preostalim tačkama sa sednice od 12.4.2018 koja je prekinuta zbog nedostatka kvoruma. Predsedavajući reč je dao g. Arsim Janova, da prezentira Godišnjeg izveštaja RUE-a za 2017. Godinu.

Arsim Janova - v. d. predsedavajućeg borda RUE-a, predstavljaо je Godišnjeg izveštaja Regulatornog ureda za energiju – RUE za 2017. Godinu. On je naglasio da je izveštaj sveobuhvatan, sadrži poslove, aktivnosti i dostignuća RUE-a u okviru njenog delokruga, finansijskog izveštaja za 2017. Godinu i analize i aktivnosti u sektoru energije. RUE tokom 2017. Godine (do 15. Maja 2017 dok je bord bio funkcionalan) održala 7 sednica na kojima je donela određen broj odluka, usvojila metodologiju i procedura sektora energije, nova pravila i izvršila usklađivanje pojedinih pravila sa novim zakonima iz sektora energije. U funkciji liberalizacije tržišta električne energije, RUE-a je donela „uputstvo za liberalizaciju tržišta

električne energije na Kosovu“. Preko ovog uputstva odlučeno je otvaranje tržišta na veliko, počev od generisanja i zatim na postepen način i liberalizaciju tržišta na malo, prilagodavanjem sa okolnostima u sektoru energije na Kosovu. Za snabdevanje potrošača sa električnom energijom na malo licencirani su tri snabdevača, ali uprkos toga osim KESCO – a dva druga snabdevača još nisu aktivni na tržištu. RUE tokom 2017. Godine razmotrila aplikacije za nove tarife od strane licenciranih u sektoru energije, uključujući delatnost transmisije, distribucije i snabdevanja sa električnom energijom za potrošače sa pravom univerzalnih usluga, kao i licenciranih u sektoru termičke energije. Od prvog aprila 2017, RUE je promenila strukturu tarife sa malom u sektoru električne energije. Esencijalna promena je udaljavanje sezonskih tarifa (leto – zima) koja će obuhvatiti sve zadnje potrošače kao i udaljavanje blok tarifa za porodične potrošače. Preostale su jedino tarife noć – dan. RUE je primila i razmotrila znatan broj aplikacija za proizvodnju električne energije iz Regenerativnih izvora energije (RIE) raznih tehnologija i tokom 2017. Godine pored preliminarnih ovlašćenja izdala još osam (8) finalnih ovlašćenja. RUE tokom 2017. Godine je suočena sa pojedinim sudske sporovima u vezi sa njenim aktivnostima, dok sa ogromnim uticajem u sektoru energije bile su odluke o privremenim merama Apelacionog suda, u vezi sa tretiranjem ne fakturisane energije (gubitke) u četiri opština sa severa zemlje. Proces meritornog razmatranja predmeta još nije počeo. U okviru zaštite potrošača tokom izveštajne godine (RUE-a) je primila i razmotrila žalbu potrošača, kao i nudila im konsultacije, objašnjenja i uputstva za potrebno postupanje za rešavanje njihovih žalbi. Proizvodnja električne energije u 2017. Godini karakterizovana sa smanjenjem proizvodnje u 2016. godini. Pad proizvodnje se desilo zbog problema sa eksproprijacijom u selima Hade i Šipitula kao posledica toga je bilo i povećanje uvoza električne energije za pokrivanje potrošača. Kvalitet snabdevanja sa energijom i kvalitet usluga sa predviđenim standardima a što je primećeno i putem mernih indeksa (SAIDI, SAIFI, ENS, i dr. je vrlo naglašeno. RUE – a je posvećena da kvalitet snabdevanja postiže standarde putem odobrenja investicija i jačanje monitorisanja ovih investicija. Gubici u mreži transmisije su na prihvatljivom nivou, dok gubici u mreži distribucije su veoma visoki. Što se tiče sektora termičke energije tokom 2017. Godine, situacija ostane sasvim neizmenjena.

Duda Balje, je naglasila da vi kao RUE imate pravo da date dozvolu za izgradnju hidroelektrana, posle Ministarstva, vi ste kao drugi organ koji daje dozvole . Da li imate konkretnе zahteve i kako ste postupili u ovom slučaju za poštovanje volje građana?

Mimoza Kusari – Lila, Ona je rekla da je u tehničkom smislu dobavljačima na malo, licenciranih prema izveštaju imate 3 (tri), dok je samo KESKO je to na malo snabdevanje. Šta se desilo ili kakav je status drugih licenciranih dva dobavljača za maloprodaju i u koje oblasti su licencirani za snabdevanje? Postoji više kretanje u povećanju fotonaponskog kapaciteta energije i biomase. Prva od 10 do 30 megavata, dok je biomase od 14 do 20 megavata. Da li je prošao proces javnih konsultacija, u uobičajenom procesu evaluacije ili procene se uzete kao deo izgradnje kapaciteta, ili kako je doneta ova odluku? Udeo snabdevanja na severu,kako je moguće da RUE preporučio KOSTT-u za snabdevanje na severu i da bord nije doneo odluku o tome, ali ste doneli samo preporuku. Kako je vođen proces donošenja odluka u okviru RUE u ovom slučaju?

Hykmete Bajrami – je naglasila da je u izveštaju vidimo da su licencirani još dva druga operatera a u stvari oni nisu aktivni. Recite nam zašto nisu aktivni? Mada poznamo da KESCO

je u vlasništvu KEDS-a i postoji sumnja da se favorizuje KESCO od KEDS-a. Ko su najveći uvoznici električne energije? Električnu energiju kojeg proizvodi KEK prodaje KESCO-a. Da li postoji limit do kojog meri treba da mu prodaje? Zašto je nemoguće da ostali operateri kupe energiju iz KEK-a, ali jedino je omogućeno KESCO-a? de fakto imamo monopol kod snabdevanja sa električnom energijom, dok de jure nemamo monopol, jer imamo licencirane 6 kompanije za snabdevanje sa električnom energijom. Zašto treba KESCO-a tretirati drukčije od drugih licenciranih za snabdevanje sa energijom?

Arsim Janova – je objasnio što se tiče proizvodnje energije od regenerativnih mera u ovom pogledu RUE-a više ima administrativnu ulogu nego egzekutivnu. Što se tiče snabdevača sa malo, dok prethodne godine imali smo tri snabdevača i od kada je kompletiran bord, prema njihovom zahtevu dali smo licencije i za tri druga snabdevača. Otvaranje tržište učinili smo korak po korak. Međutim budući da nije uspešno razvijen ovaj proces, nama je trebalo prolongirati dalje korake u tom pravcu. Oni kapaciteti koji su za univerzalno snabdevanje, za sada imaju kapacitet do 35kilovolta.

Petrit Pepaj - je objasnio da licencirani snabdevači imaju jednak tretiranje, ali problem stoji u tome što nema ponuđače za snabdevanje osim KESCO-a. Mi nismo obavezni da nađemo potrošače drugim snabdevačima. Naše je da pružamo jednak mogućnosti za operisanje u tržištu energije, ali oni nisu mogli da pružaju povoljne cene za potrošača. KEK ima obavezu da snabdeva sa energijom KEDS –a za javne usluge i ovi potrošači javnih usluga čine 70% potrošnje.

Hykmete Bajrami - ponovo pitala, zašto KEK ne prodaje nikada električnu energiju i drugim operaterima, koja je poenta liberalizacije tržišta ovde? To izgleda da postoji monopol u tržištu a ne liberalizacija. Ovi licencirani operateri dali su kompletno ne informisani za ove pojave jer ne mogu shvatiti kakav je njihov cilj kako dolaze do licenciranja kada im je poznato da od prvog dana, njihovo operisanje je onemogućeno. Nije mi jasno kakav je razlog njihovog licenciranja.

Petrit Pepaj - je objasnio da KEK ima obavezu da daje električnu energiju KESCO – a jedino za redovne potrošače a ne za neredovne potrošače. Licencirani operateri imaju tačne informacije za tržište i kapacitete koje su raspoložive na Kosovu. Jedan snabdevač je dužan svakako da kupi samo od generisanja, ali on ima pravo da kupi bilo gde i da snabdeva bilo kojeg potrošača na Kosovu. Naš zadatak je da ne utvrđujemo regulisane cene i da što više imamo potrošače koji traže druge snabdevače.

Mimoza Kusari–Lila – pitala je koliko košta ne funkcionisanje linije interkonekcije sa Albanijom? Koliko utiče problem ne članstva KOSTT-a u ENTSO-a i pitanje politike u problemu pronalaska neposrednih snabdevača? Da li utiče ovo povećanje cena odnosno u povećanje problema za pristup korisnicima struje na Kosovu.

Petrit Pepaj - je naglasio da jedan od glavnih problema je ne članstvo KOSTT-a u ENTSO-a. KOSTT nema mogućnosti za otvaranje tendera za alokaciju kapaciteta za snabdevanje, i sada alokaciju vrši KEDS a ne KOSTT.

Bilall Sherifi - pitao je da li su problemi sa monopolom postojali od prethodne vlade ili su sada u ovoj vladi? Ovi licencirani operatori dali su domaći ili sa međunarodnim kapitalom i koliko kapitala trebalo investirati, za operisanje na Kosovu.

Petrit Pepaj - je objasnio probleme monopola da su od početka. Dok licencirani operatori nisu domaći. Za snabdevanje sa električnom energijom nisu obavezni da imaju određen kapital. Postoji nekoliko utvrđenih kriterijuma i bilo ko ispunjava ove kriterijume može da operiše.

Predsedavajući - je naglasio da u izveštaju bilo bi najvažnije predstaviti detaljnu tabelu u kojoj će se obuhvatiti vremenski rokovi ovih licencija i instalirani kapaciteta, bilo oni koji se instaliraju ili oni koji se očekuju instalirati. Da se prikazuju takođe i sve aktivne licence, one koje su ugašene, njihovo vremensko trajanje i vreme kada im ističe rok. Za operatere koji su u preliminarnoj fazi dobijanje licence, treba naglasiti kada se očekuju da deklarisani megavati uključe u energetskom sistemu. Ove su samo preporuke za budućeg izveštaja ili kao aneks ovog izveštaja. Kod prirodnog gasa u izveštaju nije objašnjen projekat Algokap sa Albanijom, ali nemamo ni detaljne podatke. Dajte nam informacije o aktuelnoj infrastrukturi, nivou investicija koje su potrebne ikako je organizovana industrija prirodnog aktuelnog gasa? Što se tiče ugovora o novoj termoelektrane, da li ste videli taj ugovor? Da li ste bili konsultovani u pogledu zaključivanja ugovora sa obavezama koje ima KOSTT što se tiče prve nabavke? Da li ste konsultovali sa obavezama koje imate na osnovu ugovora za nabavku 24 časova energije za 20 godina – 420 megavata sa namenjenom cenom? Ova namenjena cena da li uključuje i cenu KOSTT-a za transmisiju i KOSTT-o distribuiranja? Koliko se liberalizuje tržište sa takvim ugovorom kao što je ugovor sa Contour Global? Koje su reperkusije što se tiče učešće Kosova u zajednici energije?. Da li znate koliko će biti generativni kapaciteti u totalu ukoliko se sprovodi ugovor Contour Global –a uključujući sve izvore koje imamo sa preliminarnim licencama? Koliko megavat časova ćemo imati iz regenerativnih izvora do 2033. Godine? Da li imate informacije koliko je prosečna cena uvoza za pet ili 10 zadnjih godina? Vi kao RUE da li ste svesni i informisani za povećanje generativnih kapaciteta na tržištu? Da li smatrate da cena uvoza energije u 10 narednih godina će se povećati ili će se smanjiti? Koja su vaša predviđanja?.

Arsim Janova - objasnio je da je povećanje kapaciteta energije vetra, solarne i biomase do 2020. godine, MER je postavila ciljeve na osnovu zahteva Energetske zajednice, gde se će oko 25% biti iz obnovljivih izvora. Po uputstvu iz prošle godine, kod solarne kategorije je dodato 30 megawata solarne a kod kategorije biomase od 14 je na 20 megawata biomase koja spada negde ukupno 440 MV ukupnog kapaciteta iz obnovljivih izvora. Što se tiče preporuke za KOSTT-a, nismo doneli odluku u Bordu RUE-a, ali sudsku odluku dostavili samo kao obaveštenje i da to nije u našoj nadležnosti da odlučujemo kako ćemo postupiti. On je istakao da su ciljevi do 2020. godine su 340 megavata, a do 2023. godine će dostići 440 megavata obnovljivih izvora energije. Instalirani kapaciteti do 2023, će biti oko 140 MV, odnosno 40% od ukupnih ciljeva. Što se tiče ugovora sa Countour Global, mi naravno da smo ga pogledali i bili deo diskusija a zatim i finalizacije ovog ugovora. Što se tiče instaliranih kapaciteta, ukoliko bude funkcionalna i "Kosova e Re", do 2023. Godine smatramo da će postići kapacitete do 1400 megavat časova.

Liberalizacija tržišta je na početnoj fazi i da smo mi preduzeli mere i u tom pravcu, naravno da imamo probleme budući da se nalazimo u početnoj fazi i radi toga smo zahtevali pomoći i od Sekretarijata za energiju.

Petrin Pepaj - je objasnio da cenu uvoza u izveštaju se nalazi na stranici 96, tabela 5.27, gde prosećna cena se kreće negde oko 60 evra po megavatčasova, dok u narednim godinama na osnovu predviđanja RUE biće opadanje cene uvoza.

Nakon debate, Komisija, je jednoglasno donela sledeću:

P r e p o r u k u

1. *Preporučuje se Skupštini da usvoji Godišnjeg izveštaja Regulatornog ureda za energiju (RUE), za 2017, sa sledećim preporukama:*

- *U narednim izveštajima RUE da detaljno uključuje i vremensko trajanje rokova licencija i instaliranih kapaciteta, bilo onih koji su instalirani ili oni koji se očekuje da će se instalirati. Takođe, u izveštaju da se prikazuju sve aktivne licence i one koje su ugašene.*
- *Povećati kontrolu preliminarnih i završnih licenci, postavljajući jasnih rokova, kada se očekuje da se deklarisani kapaciteti budu ugrađeni u energetskom sistemu.*

5. Razmatranje Izveštaja sa amandmanima o Nacrtu zakona br. 06/L-034 o zaštiti potrošača

Predsedavajući - je naglasio da je radna grupa podnela amandmane na ovom Nacrtu zakona i podnela izveštaj sa amandmanima i s tim u vezi reč je dao poslanici, g. đi Mimoza Kusari Lila, kao predsedavajuća radne grupe.

Mimoza Kusari- Lila - je rekla da je radna grupa završila amandmentiranje Nacrta zakona o zaštiti potrošača i da je ovaj Nacrt zakona prešao je sve faze javnih konsultacija uključujući i dodatne komentare koje su došli nakon završetka javne rasprave. Imali smo jednu tehničku pitanje za ispravku referencija, koja je regulisana u proceduri amandmentiranja. Ukupno radna grupa je donela 38 amandmana. Ovaj Nacrt zakona ispunjava uslove da se dostavlja stalnim komisijama i pozivam vas da izglasate izveštaj sa amandmanima.

Predsedavajući - je predložio da ukoliko ne postoje primedbe oko ovih amandmana, da ih glasamo u bloku.

Predlog predsedavajućeg je podržan od Komisije.

Nakon rasprave, komisija je donela sledeći:

Zaključak

1. *Usvaja se izveštaj sa amandmanima o Nacrtu zakona br. 06/L-034 o zaštititi potrošača.*
2. *Izveštaj sa amandmanima u Nacrtu zakona br. 06/L-034 o zaštititi potrošača, procesira se stalnim komisijama za procenu, prema nadležnosti.*

Izveštaj sa amandmanima je pripojen ovom zapisniku.

6. Razno

Tekuća pitanja.

Sednica je završena u 11:30 časova.

Pripremila:

Jedinica za podršku Komisije

**Dardan Sejdiu,
Prvi zamenik predsednika Komisije**

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština – Assembly

VI Saziv

Prolečno zasedanje

Za : Stalne Komisije Skupštine Republike Kosova;

- **Komisiji za budžet i finansije;**
- **Komisiji za prava i interesе zajednica i povratak;**
- **Komisiji za zakonodavstvo, mandate, imunitet, Poslovnik Skupštine, i nadgledanje Kosovske agencije protiv korupcije;**
- **Komisiji za Evropske integracije.**

Od: Funkcionalne komisije za ekonomski razvoj, infrastrukturu, trgovinu, industriju i regionalni razvoj;

Predmet: Izveštaj sa amandmanima na Nacrt zakona br. 06/L-034 o Zaštiti potrošča;

Dana: 20.4.2018.god. Priština,

Na osnovu člana 57 i 68 Poslovnika Skupštine Republike Kosova, Funkcionalne komisije za ekonomski razvoj, infrastrukturu, trgovinu, industriju i regionalni razvoj je, dana 20.04.2018.god., razmotrla i amandamentirala Nacrt zakona br. 06/L-034 o Zaštiti potroščai istog procesira Stalnim komisijama na proceni prema nadležnosti, i to:

Amandman 1

Član 1, pod stav 1.2, briše se reč “dugoročno”.

Amandman 2

Član 2, stav 1, briše se reč “rezidentna”.

Amandman 3

Član 6, stav 1, referenca “u članu 8” dodaje se rečenica “ovog Zakona”, i to važi na čitavom tekstu nacrta zakona kada imamo reference u ovom nacrtu zakona.

Amandman 4

Član 15, u čitavom članu posle reči “alkoholska” dodaje se reč “i duvana ”.

Amandman 5

Član 16, posle stava 7, dodaje se još jedan novi stav koji glasi:

“ 8. Pored uslova navedenih u ovom članu i drugim odredbama ovog zakona, prodavac je dužan da prikazuje poreklo proizvoda kroz postavljanje etikete koja prikazuje zastavu države porekla proizvoda. Zastavu treba postaviti blizu prodajne cene ili cene po jedinici ”.

Amandman 6

Član 31 referenca „člana 54“ zamenjuje se sa: „članova od 26 do 30“.

Amandman 7

Član 39

Stav 1.11. Referenca „člana 41, stav 8“ zamenjuje se sa: „člana 41, stav 9“ i referenca: „člana 47. Stav 3.“ Zamenjuje se sa: „člana 47. Stav 5.“.

Stav 1.15. referenca: „člana 3. Podstav 1.27.“ zamenjuje se sa: „člana 3., podstav 1.20.“

Amandman 8

Član 40. Stav 3 referenca „člana 20“ zamenjuje se sa: „člana 42. Stav 2.“.

Amandman 9

Član 41. Stav 5 referenca „u podstavovima 1.1., 1.2, 1.3, 1.9. i 1.16. člana 39“ zamenjuje se sa: „u podstavovima 1.1. 1.2. 1.5. 1.9. i 1. 16 člana 39“.

Stav 6. Referenca; „stav 4. Ovog člana“ zamenjuje se sa: „stav 5. Ovog člana“

Stav 9. Referenca; „članu 40“ zamenjuje se sa; „ članu 42, stav 2“.

Amandman 10

Član 43. Stavovi 1 i 2 referenca: „člana 40“ zamenjuje se sa: „člana 42“.

Amandman 11

Član 47. Stav 1. Referenca: „člana 42“ zamenjuje se sa člana 44“.

Amandman 12

Član 61. Stavovi 2 i 3, referenca: „članovi 64 i 65“ zamenjuje se sa: „62 i 63“.

Amandman 13

Član 64. Stav 1. Referenca: „člana 94“ zamenjuje se sa: „člana 63“

Amandman 14

Član 65. Stav 4, referenca: „stavovi 1 i 3 člana 62“ zamenjuje se sa: „podstavom 1.1.4 stava 1, člana 62 ovog zakona“

Amandman 15

Član 66. Stav 3. Referenca: „stava 1“ dodaje se tekst: „ovog člana“, kao i referenca: „stava 1 i podstava 1.1 stava 3 člana 62“ zamenjuje se sa: „podstavom 1.2.2. stava 1 člana 62“.

Amandman 16

Član 73 naziv: „Nepravda jednog ugovorenog uslova“

Amandman 17

Član 74 naslov glasi: „jednostavan i razumljiv jezik u uslovu ugovora“

Amandman 18

Član 75 Naziv glasi: „pravna zaštita od nepravednih uslova u ugovoru“

Amandman 19

Član 77. Stav 4 referenca „u podstavu“ 2.4 ovog člana“ zamenjuje se sa: „podstavom 2.4 stava 2. Ovog člana.

Amandman 20

Član 78 stav 2. Referenca: „stavovi 5 i 6“ zamenjuju se sa: „stavovi 6 i 7“.

Amandman 21

Član 81., stav 6. Referenca: „članovi 77, 78 ili 79 ovog zakona“ zamenjuje se sa: „stavovima 2, 3 i 4 ovog člana“.

Amandman 22

Član 84 Stav 2 referenca: „članovi 93, 94, 96 i članovi 98 do 1002“ zamenjuje se sa: „članovi 93, 96, 98 i članovi 100 do 102 ovog zakona“

Stav 3. Referenca: „članovi 97 i 99“ zamenjuju se sa: „99 i 101 ovog zakona“

Stav 5 referenca: „članovi 97 do 102“ zamenjuju se sa: „99 do 102 ovog zakona“.

Amandman 23

Član 85. Stav 2. Podstav 2.3. referenca: „u članu 84 stav 1.3“ zamenjuje se sa: „u članu 84. Stav 2.“.

Amandman 24

Član 86

Stav 1. Podstav 1.17, referenca: „člana 107“ zamenjuje se sa: „članom 97“.

Stav 1. Podstav 1.18. referenca: „sa stavom 2 člana 90“ zamenjuje se sa: „članom 90 ovog zakona“.

Stav 3, referenca: „i 1.8“ zamenjuje se sa: „i 1.9.“.

Amandman 25

Član 87

Stav 1. Referenca: „člana 54 stavova 2 i 5“ zamenjuje se sa: „članom 84. Stavovi 2, 4 i 5“.

Stav 1. Podstav 1.8, referenca: „člana 84 stav 3“ zamenjuje se sa: „članom 84. Stav 2“.

Stav 1. Podstav 1.10. referenca: „člana 90 stav 2“ zamenjuje se sa: „članom 90“.

Stav 1. Podstav 1.11. referenca: „člana 84. Stav 3.“. zamenjuje se sa: člana 84. Stav 2.“.

Amandman 26

Član 91, stav 3 referenca: „podstav 2.8. stava 2. Ovog člana“ zamenjuje se sa: „podstsavovi 2.8 i 2.10, stava 2 ovog člana“.

Amandman 27

Član 95. Stav 3, podstsav 3.1, referenca: „na osnovu podstava 2.16“ zamenjuje se sa: „na osnovu podstava 2. 17“.

Amandman 28

Član 109, stav 4, referenca: „na osnovu stava 2 članova ovog zakona“ zamenjuje se sa: „na osnovu stava 2 članova 104 ovog zakona“.

Amandman 29

Član 119. Stav 1.4. menja se i glasi;
„1.4 pojedinac u cilju kolektivnog interesa“.

Amandman 30

Član 137, u podstavu 1.1. veznik: „i“ zamenjuje se sa: „do“.

Amandman 31

Član 137. Stav 1, u svim podstavovima briše se zamenica „on“ na svakom početku podstavova.

Amandman 32

Član 137, podstav 1.1, nakon reči: „alkoholnih“ dodaje se: „i duvana“.

Amandman 33

Član 137. Podstavovi 1.3 vrši se dopuna reference i glasi: „na osnovu člana 16 stav 1. I 8.“

Amandman 34

Član 138 stav 1. Menja se izmena kazne od „1.500 €“ na „5.000€ do“

Amandman 35

Član 138. Stav 1, u svim podstavovima briše se zamenica: „on“ na svakom početku podstavova“

Amandman 36

Član 139. Podstav 1.1 veznik“i“ zamenjuje se sa; „do“.

Amandman 37

Član 139. Stav 1, u svim podstavovima briše se zamenica: „on“ na svakom početku podstavova.

Amandman 38

Član 140, nakon stava 2, dodaje se novi stav koji glasi;
„3. Član 16.8 stupa na snagu šest (6) meseci nakon stupanja na snagu ovog zakona“.

Potpredsednik Komisije,

Dardan SEJDIU